

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ajankohtaista valtion taloustilanteesta – missä mennään vaalikauden puolivälissä

VALTIO EXPO
MIKA NIEMELÄ, BUDJETTIPÄÄLLIKKÖ
13.5.2025

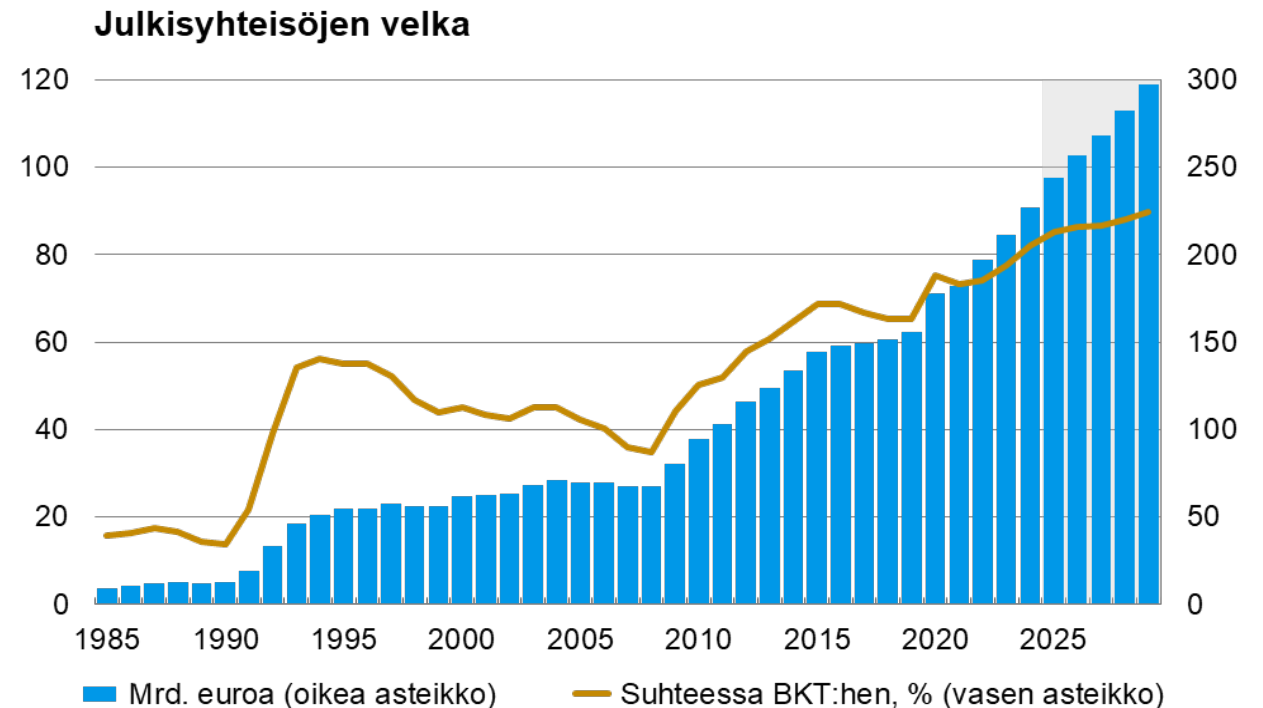
Talouden näkymät

- Epävarmuus on kasvanut selvästi maailmantaloudessa alkuvuonna kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä. VM:n ennuste on tehty oletuksella, että Yhdysvaltojen asettamat tullit ovat voimassa ainoastaan lyhyen aikaa.
- Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa niin Suomessa kuin vientimarkkinoilla. Kulutuksen kasvua jarruttaa kuitenkin edelleen talouden epävarmuus.
- Investointien nousu on sen sijaan nopeampaa, sillä niin rakentamisen elpyminen kuin energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja reippaasti ennustejaksolla.
 - BKT:n kasvun arvioidaan olevan 1,3 % v. 2025 ja 1,5 prosentin tuntumassa v. 2026–2029.
- Työllisyystilanne on heikko, mutta vuoden 2025 aikana piristynyt tuotanto kääntää työllisyyden asteittain kasvuun. Vuosina 2026–2029 työllisten määrä kasvaa ja työttömyysaste laskee runsaaseen 7 prosenttiin.

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT:n arvo, mrd. euroa	272,8	276,2	286,0	297,5	309,0	320,2	331,1
BKT, määrän muutos, %	-0,9	-0,1	1,3	1,6	1,5	1,4	1,4
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	8,8	8,3	7,9	7,6	7,3
Työllisyysaste, %	73,6	72,1	71,7	72,1	72,6	73,2	73,7
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	6,2	1,6	0,9	1,6	1,8	2,0	2,0
Pitkä korko, 10 v, %	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6

Toipuva talous ja hallituksen toimet vaikuttavat velkasuhteeseen voimakkaasti

- Talouskriisien seurauksena velkasuhde on kasvanut viime vuosina voimakkaasti. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 85 prosentin.
- Talouden elpyminen, menojen kasvun hidastuminen sekä hallituksen toimet hidastavat velkasuhteen kasvua tänä ja ensi vuonna.
- Puoliväliriihen päätökset sekä puolustusmenojen kasvu kääntävät velkasuhteen uudelleen nopeampaan kasvuun.
- Velkasuhde on ennustejakson lopulla lähes 90 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Hallitukselta uusi merkittävä kasvupaketti

- Hallitus päätti puoliväliriihessä kasvuohjelmasta mm. Risto Murron työryhmän ehdotusten pohjalta.
 - Konkreettisia toimia talouskasvun vauhdittamiseksi: laskevat verotuloja runsaalla 2 mrd. eurolla.
 - Rahoitus menoja ja verotusta uudelleenkohdentamalla: säästöt ja tuloja lisäävät toimet vahvistavat julkista taloutta vajaalla 1 mrd. eurolla.
- Hallituksen monet aiemmat päätökset tukevat jo merkittävästi kasvun edellytyksiä (työllisyystoimet, investointiohjelma jne.).
- Kasvu syntyy yrityksissä – valtio voi parantaa kasvun edellytyksiä mutta ei itse synnytä kestäväää kasvua.

Nostoja kasvupaketin verotoimista

- Ansiotuloverotuksen ylimmät marginaaliverot alennetaan 52 prosenttiin, mutta indeksitarkistuksia rajataan (335 milj. euroa).
- Työn verotusta kevennetään pieni- ja keskituloisilta 525 milj. eurolla v. 2026 ja 650 milj. eurolla v. 2027 lähtien.
- Yhteisöveroa lasketaan 2 prosenttiyksiköllä v. 2027 (830 milj. euroa).
- Perintöveron alarajaa nostetaan 30 000 euroon ja lahjaveron 7 500 euroon (67 milj. euroa); perintöveron maksuajalta perittävän koron marginaalia lasketaan 1,5 %-yks. (19 milj. euroa).
- Alempi alv-verokanta 14 % -> 13,5 % (145 milj. euroa).

Kasvupaketti rahoitetaan osin uusilla sopeutustoimilla

- Nostoja uusista säästötoimista
 - Valtionhallinnon toimijoiden tuottavuuden kehittäminen (130 milj. euroa),
 - Kuntien valtionosuuksien leikkaus (75 milj. euroa),
 - Varsinainen kehitysyhteistyö (50 milj. euroa) ja
 - Business Finlandin avustukset (12 milj. euroa);
 - Valtioneuvoston jäsenten palkkioiden leikkaus 5 prosentilla.
- Nostoja tuloja lisäävistä toimista
 - Kertaluontoinen tuloutus Valtion eläkerahastosta v. 2027 (n. 1 mrd. euroa),
 - Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen (190 milj. euroa),
 - Alkoholiveron indeksointi (v. 2026: n. 20 milj. euroa -> v. 2029 lähes 90 milj. euroa) ja
 - Virvoitusjuomaveron korotus (50 milj. euroa).

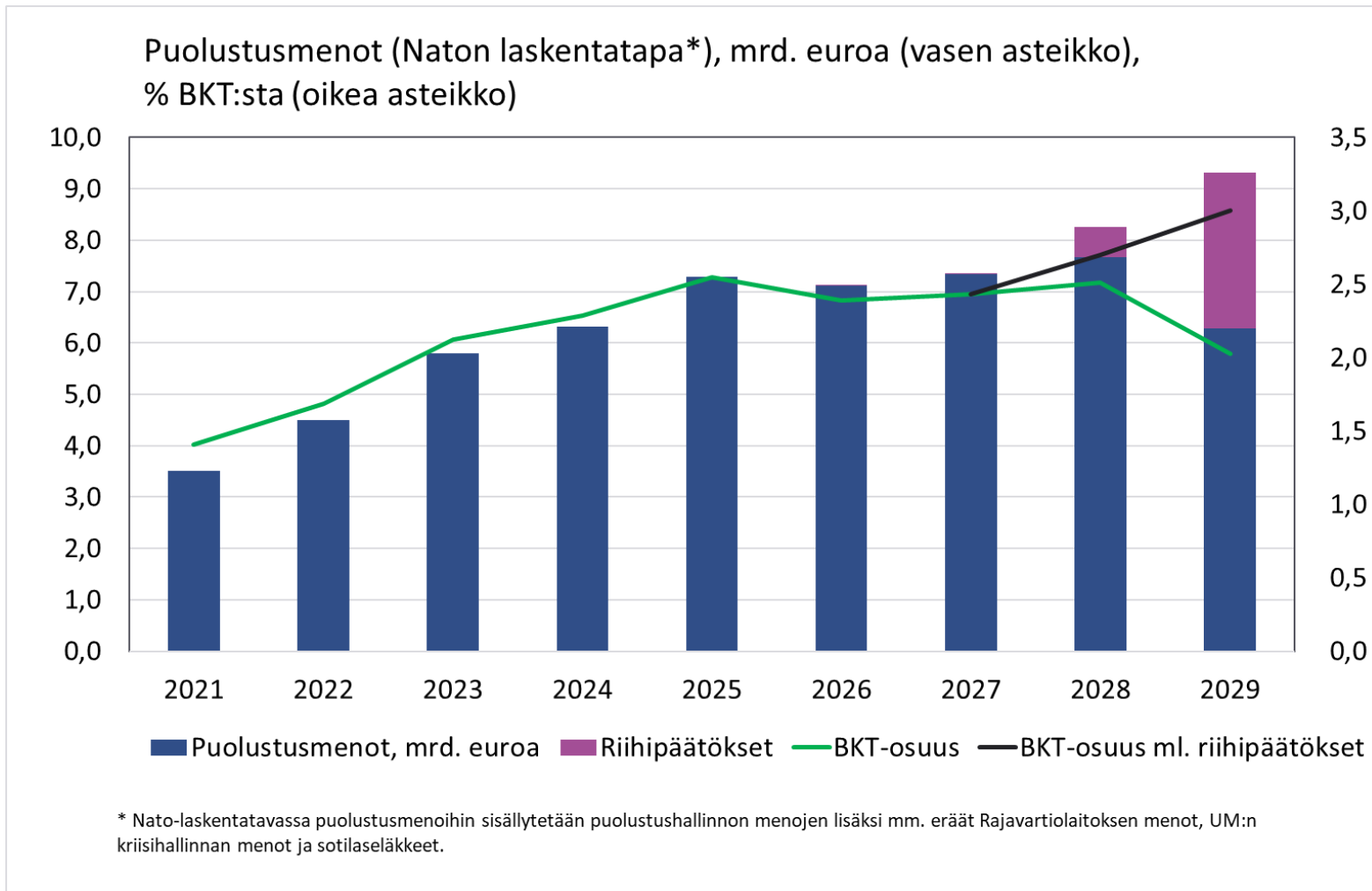
Valtionhallinnon uusien säästöjen valmistelu

- Puoliväliriihessä päätettiin yhteensä 130 miljoonan euron uusista säästöistä valtionhallintoon vuodesta 2026 alkaen.
- Jatkovalmistelu käynnistyi puoliväliriihen jälkeen valtiovarainministeriön johdolla.
- Tavoitteena, että talouspoliittinen ministerivaliokunta linjaa kohdennuksista kesäkuussa, minkä jälkeen viedään osaksi vuoden 2026 talousarvioesityksen valmistelua ja myöhemmin sisällytetään vuosien 2027-2030 kehykseen.

Valtion talouden menot, tulot ja tasapaino

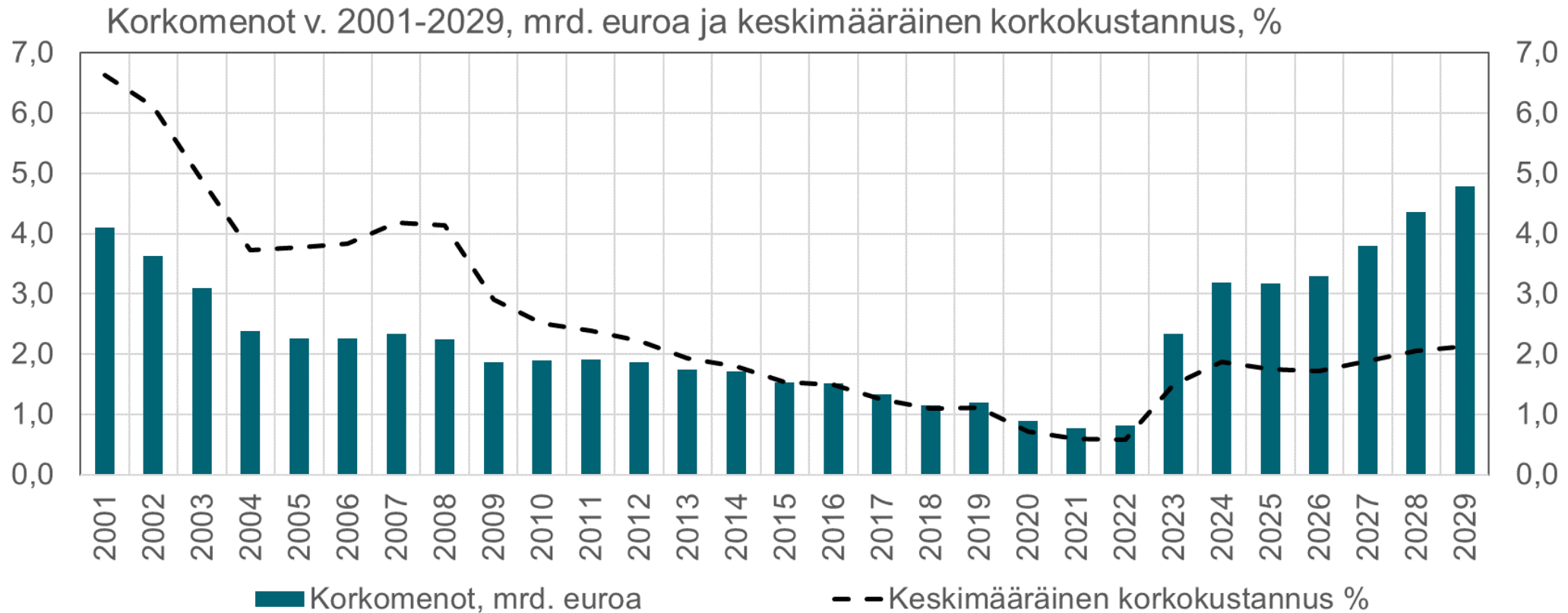
- Vuonna 2026 budjettitalouden menojen arvioidaan olevan n. 90 mrd. euroa, joka on n. 0,8 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa.
 - Kasvua selittävät etenkin lakisääteiset ja sopimusperusteiset indeksitarkistukset. Toisaalta menoja vähentävät hallituksen linjaamat uudistukset ja menosäästöt.
 - Vuonna 2029 budjettitalouden menojen arvioidaan nousevan 92,1 mrd. euroon vuoden 2026 hintatasossa. Määräraahatarvetta lisää erityisesti puolustusmenojen kasvu, mutta myös korkomenojen nousu.
- Budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 83 mrd. euroa v. 2026 ja 85,2 mrd. euroa v. 2029, josta verotulojen osuuden arvioidaan olevan 76,6 mrd. euroa. Verotulot kasvavat keskimäärin 3,2 % vuodessa.

Puolustusmenojen kehitys vuosina 2021–2029

- Lisäys 0,6 mrd. euroa 2028 ja 3,0 mrd. euroa vuoden 2029 tasolla.
- Vuosien 2026–2027 osalta määrärahamitoitus on turvattu jo aiemmin tehdyillä puolustusmenojen lisäyspäätöksillä ja niiden myötä hankintoihin käytettävissä olevilla määrärahoilla.

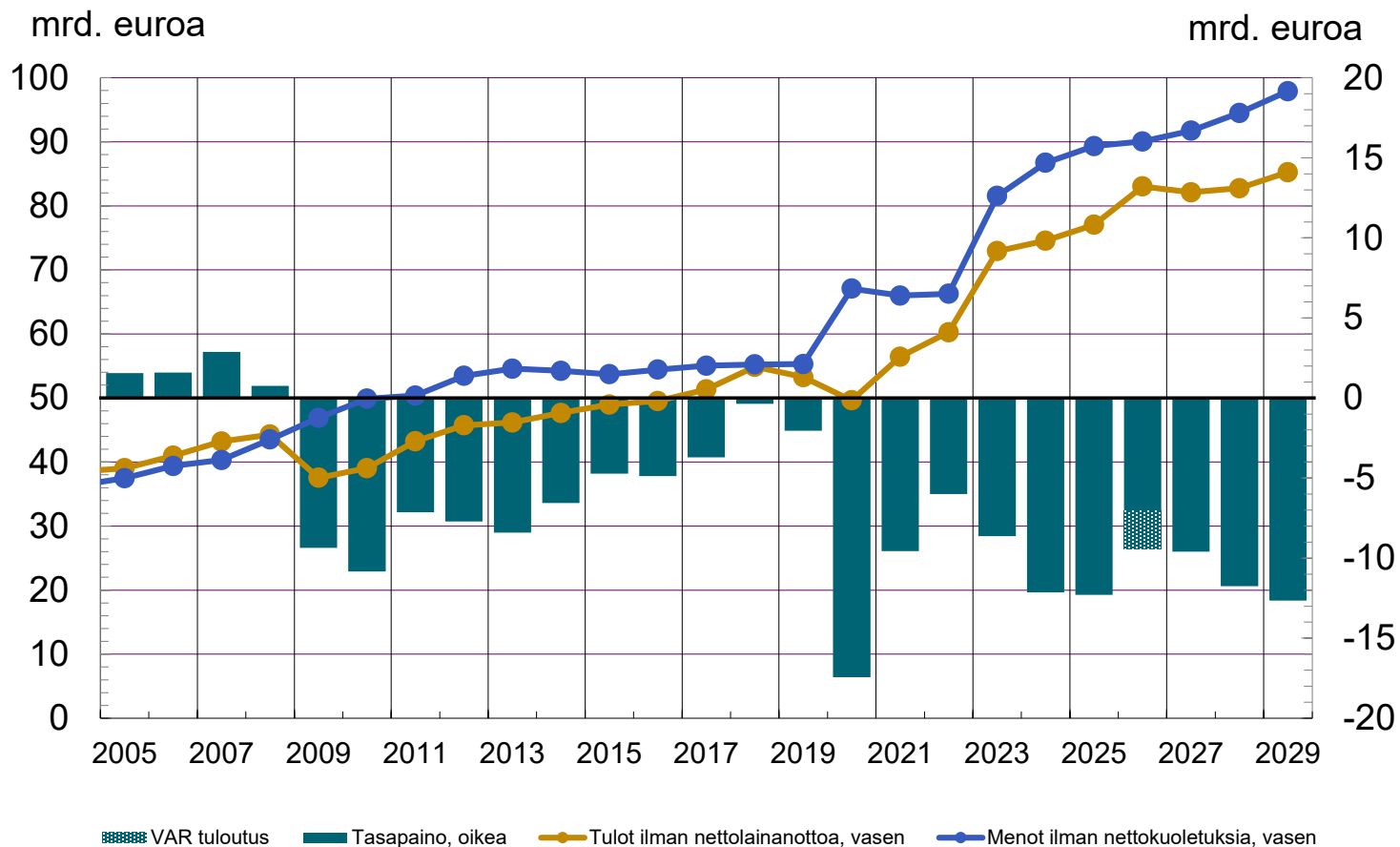
Korkomenoja kasvattavat alijäämä ja velasta maksettavan keskimääräisen koron nousu

Lähde: Valtiokonttori. Suomen Pankki. VM

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

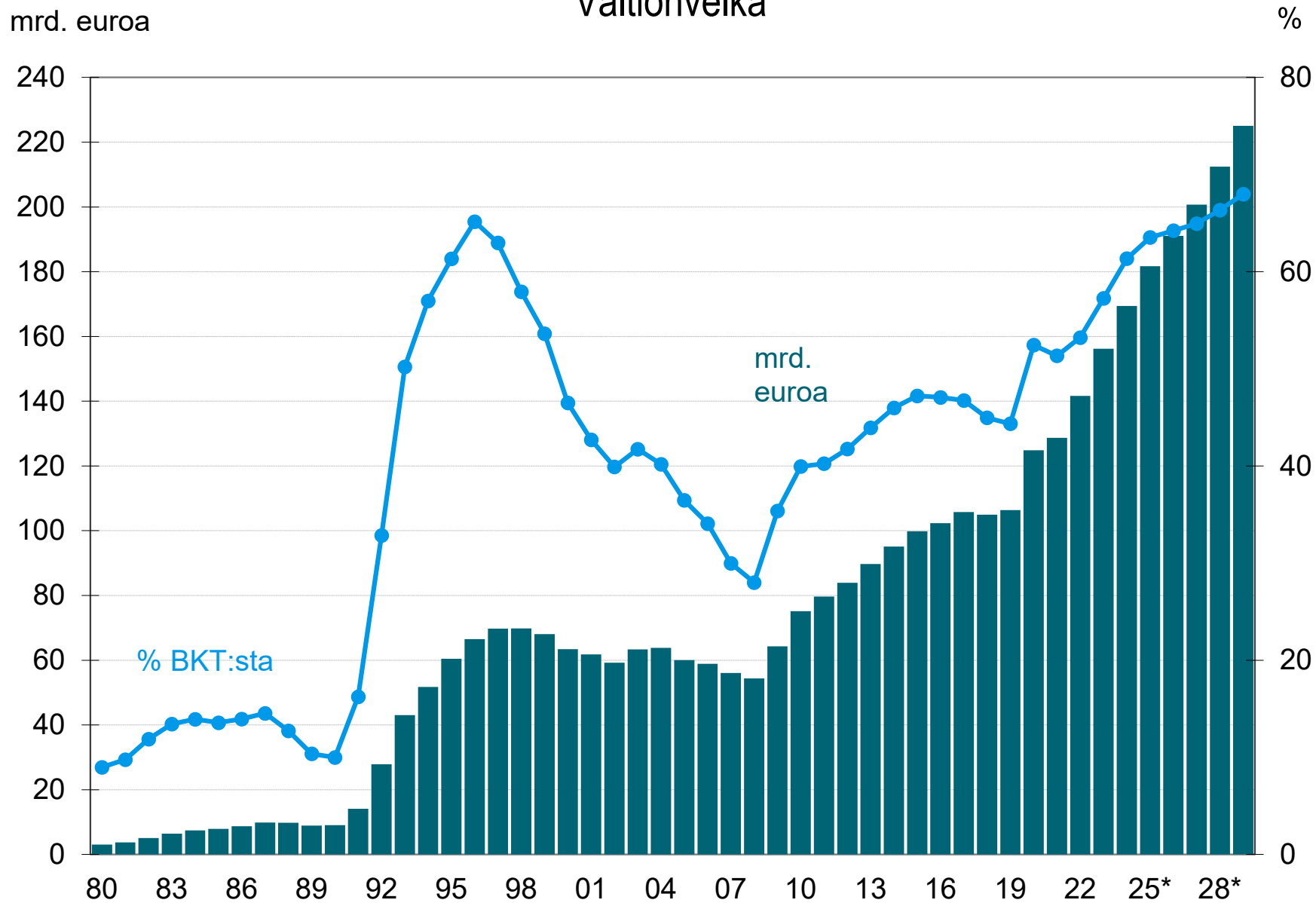

Vuoden 2026 kertaluonteinen tuloutus Valtion asuntorahastosta ei pienennä valtion velkaa. Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi jäyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.
Lähde: Valtiovarainministeriö 30.4.2025

Tasapaino (mrđ. euroa):

2023 (TP):	-8,6
2024 (TP):	-12,1
2025 (LTA I):	-12,3
2026 (JTS):	-9,4 (-7,0)
2027 (JTS):	-9,6
2028 (JTS):	-11,8
2029 (JTS):	-12,6

Valtionvelka

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!